

prima instanță: I. Potînga
(Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău)
instanța de apel: L. Bulgac, D. Manole, G. Dașchevici
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-458/18

ÎNCHEIERE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Martînov Anatolie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Martînov Anatolie împotriva Ministerului Finanțelor al R. Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de către Martînov Anatolie și a fost menținută hotărârea din 17 iunie 2016 a Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 03 decembrie 2015 Martînov Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al R. Moldova solicitând încasarea sumei de 19 984, 56 de lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea sumei de 15 000 de lei prejudiciu moral, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că este pensionar din anul 2009. La data de 05 mai 2015 a fost făcut public raportul companiei Kroll care a investigat la cererea Băncii Naționale a Moldovei furtul de un miliard de dolari de la Banca de Economii, Banca Socială și Unibank.

A menționat reclamantul că prin acest furt a fost prejudiciat, dat fiind faptul că în perioada anilor 2013-2015 rata inflației monedei naționale a crescut de la 5,2% până la 11,5%. Respectiv, conform datelor furnizate de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova nr. 18-28/113 din 11 noiembrie 2015, rata inflației în anul 2013 a fost de - 5,2%, în anul 2014 - de 4,7%, iar în anul 2015 - de 11,5%. Astfel, ca urmare a creșterii ratei inflației, s-au majorat prețurile la produsele alimentare, la energia electrică, gaz natural, etc.

A considerat reclamantul că în rezultatul furtului miliardului de dolari de la Banca de Economii care s-a produs în mod tacit cu consimțământul organelor de stat ale Republicii Moldova, a fost prejudiciat nejustificat cu suma de 19 984,56 de lei, prejudiciul estimat în baza informației furnizată de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova pentru perioada anilor 2013-2015.

A invocat reclamantul că pentru recuperarea prejudiciului cauzat de către stat, a solicitat soluționarea chestiunii date pe cale amiabilă, adresându-se cu cerere prealabilă către Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor. Ulterior, prin răspunsurile din 17 noiembrie 2015 și 23 noiembrie 2015 a fost informat că prejudiciul la care pretinde reclamantul poate fi încasat de la bugetul de stat printr-un act judecătoresc.

A susținut reclamantul Martînov Anatolie că Banca de Economii a Republicii Moldova, Ministerul de Finanțe al Republicii Moldova, Comisia Națională a Pieței Financiare, adică organele cu atribuții de supraveghere și control, nu au asigurat prevenirea și curmarea furtului miliardului, cu toate că în acest sens au fost sesizați prim-ministrul Republicii Moldova – Iurie Leancă, prin declarația nr. 03-01/688 din 10 iulie 2014, Președintele Parlamentului – Andrian Candu, prin adresarea nr. 09-12/144 din 18 februarie 2015, Președintele Republicii Moldova – Nicolae Timofti, prin declarația nr. 03-01/715 din 20 iulie 2015, de către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, în privința majorării prețurilor la mărfurile social importante și gaze naturale.

A relatat că organele statale nu au reacționat prompt la furtul miliardului de dolari SUA și ca rezultat reclamantul, cetățean al Republicii Moldova, va fi impus prin diferite metode să achite 500 de dolari SUA pentru acoperirea acestui furt produs, concluzie difuzată pe posturile de televiziune ale Republicii Moldova de către experții în domeniu.

A subliniat reclamantul că urmare a furtului miliardului de dolari SUA de la Banca de Economii a Republicii Moldova, statul, deținând cota valorică majoră, a generat creșterea exagerată a ratei inflației a monedei naționale în raport cu alte valute, contribuind în mod inedit la majorarea prețurilor la mărfurile social importante și tarifelor la energia electrică și gaze naturale, devalorizându-se și pensia pe care reclamantul o primește de la stat, în coraport cu creșterea nefondată a prețurilor la produsele alimentare și mărfurile de prima necesitate, astfel fiindu-i cauzat reclamantului un prejudiciu în mărime de 19 984,56 de lei, cât și un prejudiciu moral estimat la suma de 15 000 de lei.

A mai menționat reclamantul că a suportat cheltuieli în sumă de 16 lei, pe care i-a achitat Biroului Național de Statistică pentru informația prezentată.

Prin hotărîrea din 17 iunie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău acțiunea înaintată de Martînov Anatolie fost respinsă ca neîntemeiată.

Împotriva hotărîrii instanței de fond, la data de 04 iulie 2016, a depus apel Martînov Anatolie, solicitând casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 19 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Martînov Anatolie și a fost menținută hotărîrea din 17 iunie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 25 septembrie 2017 Martînov Anatolie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt emise cu încălcarea normelor de drept, concluziile instanțelor

ierarhic inferioare sunt în contradicție cu actele cauzei, iar normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat.

În conformitate cu art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție denotă că Curtea de Apel Chișinău a expedit în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data 25 septembrie 2017 se consideră a fi depus în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Martînov Anatolie nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură

civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să mai menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Martînov Anatolie.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Martînov Anatolie se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru